

TEZAUUR LITURGIC
25 IANUARIE
GHERASIM MIKRAGHIANANITUL

ACATISTUL
SF. IERARH
GRIGORIE I
TEOLOGUL,
ARHIEPISCOPUL
CONSTANTINOPOLULUI

ATENA, 2020

**ΟΙ ΕΙΚΟΣΙΤΕΣΣΑΡΕΣ ΟΙΚΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΕΡΑ ΗΜΩΝ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ ΤΟΝ ΘΕΟΛΟΓΟΝ,
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ**
Ποίημα Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. «Τη Ὑπερμάχῳ»

Ὡς τῆ σοφίας υποφήτην καὶ ἐκφάντορα,
Καὶ ὑψηλῆς θεολογίας στόμα εὐσημον,
Χαρμοσύνῳς ἀνυμνοῦμεν σε Θεολόγε·
Ἄλλ' ὡς μύστης τῶν ἀρρήτων ἀναβάσεων,
Τὰς ἐλλάμπεις μυσταγώγησον τοῦ Πνεύματος
Τοὺς βοῶντας σοι, Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε.

Ἄγγελος ἀνεδείχθης ἀληθῶς ἐν μύησι, Γρηγόριε τῶν ἀνω
δογμάτων, καὶ σὺν τῇ υλικῇ σου φωνῇ, τὰς τῶν αἴλων
θεολογεῖς χάριτας, δι' ὧν πυρσεύεις πάντοτε τοὺς
ἐκβοῶντας σοι τοιαῦτα.

Χαίρε, δι' οὗ Τριάς ἐνούται,

Χαίρε, δι' οὗ ἡ Μονὰς τρισσοῦται

Χαίρε, της ανάρχου θεότητος άγγελε,
Χαίρε, εν αγγέλοις ουράνιε άνθρωπε.
Χαίρε, ύψος δυσθεώρητον υψηλών θεωριών,
Χαίρε, βάθος ανεξάντλητον θεηγόρων εννοιών.
Χαίρε, ότι υπάρχουν θεολόγων ακρότης,
Χαίρε, ότι τυγχάνεις ιερέων η ωραιότης
Χαίρε, φωστήρ της κτίσεως πάμφωτε,
Χαίρε, λαπτήρ της χάριτος άδυτε
Χαίρε, δι' ου ευσεβείς βεβαιούνται,
Χαίρε, δι' ου ασεβείς εκπποούνται,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Βλάστημα ευσεβείας ευκλεών εξ ωδίνων, προήλθες αληθώς
θεορρήμων ως γαρ η Άννα τον Σαμουήλ, ούτως η τεξαμένη
σε κομίζει,δοτόν δε ως υπέσχετο, δίδωσι Θεώ σε Βοώσα.

Αλληλούϊα.

Γνώσιν την ουρανίαν νουνεχώς εκζητήσας την θύραθεν
υπήλθες παιδείαν, εν ή τα βελτίω μνηθείς τα λυσιτελή εν
σοι εταμίευσας, δι' ών σαυτόν ερρύθμισας παιδεύων σοφώς
τους βοώντας.

Χαίρε, λαμπάς παιδείας ταμείον,
Χαίρε, σεμνής σοφίας δοχείον
Χαίρε, ουρανίων ηθών στηλογράφημα,
Χαίρε, αριδήλων χαρίτων διάγραμμα
Χαίρε, κλήμα το γλυκύκαρπον αρετών θεοειδών,
Χαίρε, βότρυς ο μελίστακτος χαρισμάτων ευκλεών'
Χαίρε, ότι εδόθης τη τεκούση ως δώρον,
Χαίρε, ότι τω Κτίστη ανετέθης των όλων'
Χαίρε, σεμνών ωδίνων γεώργημα,
Χαίρε, ευχής θεόσδοτον δώρημα'
Χαίρε, καρπός ευσεβούς ριζουχίας,
Χαίρε, καρπός ευθαλής αφθαρσίας,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Δάκρυσι λιπαρήσας τον τα ξένα ποιούντα και σώζοντα αεί
παραδόξως, ερρύσθης θαλασσίου πνιγμού και προς λιμένα
αληθείας ίθυνας, τους εν τω πλοίω άπαντας τω αληθεί Θεώ
βοώντας.

Αλληλούϊα.

Ἐρωτι ακροάτω των σοφών παιδευμάτων, επέστης της Παλλάδος τω άσει, ένθα σωφρόνως φιλοσοφών, βίω και λόγω πάντας υπερβέβηκας, Χριστού γαρ την χρησιότητα υπέφανες τοις εκβοώσι

Χαίρε, ο τρόφιμος των αρίστων,

Χαίρε, ο έξαρχος των κρατίστων

Χαίρε, επιστήμης σεμνής παιδαγώγημα,

Χαίρε, πολιτείας πιστής φωταγώγημα

Χαίρε, νους ο ενθεώτατος ουρανίων εραστά,

Χαίρε, σκεύος καθαρότητος Ασωμάτων μιμητά

Χαίρε, φιλοσοφίας της των λόγων ακρέμων,

Χαίρε, θεηγορίας της δι' έργων ανέχων.

Χαίρε, σοφών ρητόρων η έκπληξις,

Χαίρε, κενών ασόφων η σόβησις.

Χαίρε, κανών καθαράς πολιτείας,

Χαίρε, ακτίς νοεράς θεαυγείας,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Ζώντες ομογνωμόνως εν σεμνότητι πάση, Γρηγόριε συν τω Βασιλείω ώφθητε των εν Αθήναις σοφών, ευαγγελικής

βιοτής προγράμματα, θεοπρεπώς ρυθμίζοντες τους μεθ'
υμών Χριστώ βοώντας

Αλληλουϊα

Ἦρθης προς θεωρίας υπεράγνωστον γνώσιν, ἰθύνων
εμμελώς τον σον βίον ἔξω γαρ του κόσμου γεγονώς, υπέρ
τα ορώμενα Θεῷ ἔζησας, και θεωθεῖς τῷ πνεύματι, Θεῷ
ἰθύνεις τους βοώντας·

Χαίρε, τὸ ὄμμα των αθεάτων,

Χαίρε, τὸ στόμα των απορρήτων·

Χαίρε, τρισηλίου φωτός ευναστήριον,

Χαίρε, θεοκτίστου αξίας χρηστήριον·

Χαίρε, ἔσοπτρον νεόσμηκτον αἰγλης της θεαρχικῆς,

Χαίρε, φάσγανον ἀμφίστομον πλάνης ἀρειανικῆς·

Χαίρε, πνευματορήτορ της τριτῆς θεαρχίας,

Χαίρε, ἱεροφάντωρ της ἀκτίστου ουσίας·

Χαίρε, κρατήρ ο πλήρης χρηστότητος,

Χαίρε, λουτήρ ψυχῶν καθαρότητος·

Χαίρε, λαμπρῶν ἀρετῶν υποφήτα,

Χαίρε, παθῶν ψυχικῶν καταλύτα

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Θεολόγω σου γλώττη, Θεολόγε θεόφρον, τον λόγον του
Θεού θεοφρόνως, εν αρχή όντα συν τω Πατρί, και επ'
εσχάτων τεχθέντα ως άνθρωπον, ομοούσιον τω Πατρί,
ορθώς εθεολόγεις άδων

Αλληλουϊα

Ιησούν τον Σωτήρα, δύναμιν και σοφίαν, Θεού του
προανάρχου κηρύξας, Τριαδικός ώφθης γραμματεύς, τα
περί Αυτήν καλλιγραφών άριστα, εν σιωπή δε δέδωκας τα
κατ' Αυτήν, τοις σοι βοώσι'

Χαίρε, κανών θεολογίας,

Χαίρε, ρυθμός της θεοσοφίας'

Χαίρε, θεολόγε του Λόγου πολύσοφε,

Χαίρε, θεοφάντωρ των άνω πολύδοξε.

Χαίρε, σάλπιγξ πνευματέμορφος της μοναδικής Αρχής,

Χαίρε, γλώσσα μεγαλόφωνος της Τριαδικής μορφής'

Χαίρε, των μεγαλείων του Θεού υμνηπόλε,

Χαίρε, των μυστηρίων του φωτός μυστηπόλε'

Χαίρε, τερπνόν της χάριτος όργανον,

Χαίρε, πιστών της πίστεως θεμέλιον'

Χαίρε, Θεού υψηλέ υψηγόρε,

Χαίρε, σεπτών αγαθών Θεηγόρε,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Κατευνάσας την ζάλην και τον τάραχον πάτερ της εν
Ναζιανζώ Εκκλησίας, ώφθης Ορθοδοξίας λιμήν, των
θαλαπτευόντων δειναίς συγχύσεσιν, προς μίαν γαρ
ομόνοιαν συνήρμοσας αυτούς βοώντας

Αλληλούϊα

Λάμπας εν Βυζαντίω ώσπερ ήλιος μέγας ακτίσιν των σοφών
σου δογμάτων, διέλυσας ευτόνως σοφέ την του Αρείου
αμειδή σκοτόμαιναν, Τριάδα γαρ ομόθεον εκήρυξας τοις
εκβοώσι,

Χαίρε, αστήρ της Ορθοδοξίας,

Χαίρε, πρηστήρ της κακοδοξίας,

Χαίρε, αληθείας ο πάμφωτος ήλιος,

Χαίρε, αποστόλων ο ένδοξος σύναθλος·

Χαίρε, στύλος ο πυρίμορφος Εκκλησίας του Χριστού,

Χαίρε, έλεγχος προστήριος της μανίας του εκθρού·

Χαίρε, ότι καθείλες του Αρείου την πλάνην,

Χαίρε, ότι εκλάμπεις της Τριάδος την χάριν·

Χαίρε, πιστών ο μέγιστος θρίαμβος·
Χαίρε, ψυχών προς κρείττονα σύναυλος,
Χαίρε, αυγή τρισαυγούς θεαυγείας·
Χαίρε, ακτίς υπερφώτου σοφίας,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Μύστης της υπερθέου ανεδείχθης Τριάδος, Γρηγόριε σοφέ
θεορρήμον, ταύτην γαρ ορθώς θεολογών, μυσταγωγείς
ημάς προς θείον έρωτα, μυσταγωγέ, ουράνιε, πράξει και
λόγω σοφώς ψάλλων.

Αλληλούϊα

Νουν και Λόγον και Πνεύμα, υψηλώς δογματίζων, την μίαν
τριουπόστατον φύσιν, τον μεν Νουν αγέννητον τρανών, τον
δε Λόγον γεννητόν, και συνάναρχον, εκπορευτόν το
Πνεύμα δε, καταυγάξεις τους σοι βοώντας·
Χαίρε, Τριάδος εύσημος κήρυξ,
Χαίρε, μανίας εύσημος πέλυξ·
Χαίρε, διδαγμάτων σοφών ύδωρ άφθιτον,
Χαίρε, χαρισμάτων σεπτών γέρας κάλλιστον·
Χαίρε, κάλλος το θελκτήριον ουρανίων εννοιών,

Χαίρε, άγγος το θεότευκτον θεοσδότην δωρεών·
Χαίρε, ιεραρχίας ιερώτατος τύπος,
Χαίρε, ορθοδοξίας ευθαλέστατος κήπος·
Χαίρε, εικόν σεπτών ελλάμψεων·
Χαίρε, πηγή ζωηφόρων ναμάτων,
Χαίρε, πυκτίς θεηγόρων δογμάτων

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Εένων πάτερ δογμάτων, γεγονώς ριζοτόμος, ως ένθους
γεωργός ευσεβείας, τον σπόρον γεωργείς τον καλόν, και
ζιζανίων εκκαθαίρεις τάχιστα, την των πόλεων άνασσαν, και
ψάλλων τω Λόγω εβόας

Αλληλουϊα

Όλωσ ων εν τοις κόλποις, του Πατρός οία Λόγος, εν
κόλποις της Παρθένου ηυλίσθη, ταύτην δε την κένωσιν
Χριστού, θεοπρεπώς θεολογών εκήρυξας, ελέγχων τους
κακόφρονας και στηρίζων τους σοι βοώντας.

Χαίρε, η μούσα της αληθείας,
Χαίρε, η γλώσσα της ευσεβείας·
Χαίρε, της του Λόγου σαρκώσεως κάλαμε,

Χαίρε, της ενθέου θεώσεως κάτοχε'
Χαίρε, φρέαρ το βαθύτατον των υδάτων της ζωής,
Χαίρε, έαρ το τερψίθυμον ψυχοτρόφου τερπωλής'
Χαίρε, ότι εν βίω ουρανόφρων εφάνης,
Χαίρε, ότι εν λόγω όλος ένθους τυγχάνεις'
Χαίρε, φωνή ηδύπνους μελίρρυτος'
Χαίρε, αυδή θεόπνους ηδύφθογγος'
Χαίρε, τερπνών κοινωνέ ουρανίων,
Χαίρε, καλών υπερόπτα γηϊνων,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Πνεύματι τω Αγίω θεωρείς κατά χάριν, θεόφρον θεωρέ των
αρρήτων, τούτο ομοούσιον τρανώς, Πατρί και Υιώ πάτερ
ομολόγησας, πνευματομάχων άνοιαν, ελέγχων ως μη
εκβοώντων

Αλληλούϊα

Ρήσεων σων ο φθόγγος ο πυρίπνους θεόφρον εις πάσαν
εξεχύθη την κτίσιν ένθεν συνέτρεχον πανδημεί της των
λόγων μετασχείν ηδύτητος Γρηγόριε πολύσοφε οι εκ πόθου
σοι εκβοώντες.

Χαίρε, ο ρήτωρ της Εκκλησίας,
Χαίρε, ο γνώμων της θεωρίας'
Χαίρε, θεολόγων λαμπρόν ακροθίνιον,
Χαίρε, ορθοδόξων τερπνόν παραμύθιον'
Χαίρε, πορθμευτά θεόσοφε των εκείθεν φωτισμών,
Χαίρε, αρδευτά θεόληπτε των φυτών των λογικών'
Χαίρε, ότι της ύλης ολικώς εκωρίσθης,
Χαίρε, ότι τω Λόγω δια λόγου συνήφθης'
Χαίρε, λειμών του πνεύματος εύσομος,
Χαίρε, πυρσός της χάριτος έκλαμπρος'
Χαίρε, ρητών αρμονία αρρήτων,
Χαίρε, ετών μελουργία αγίων,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Σύνθρονον Θεολόγε το ζωαρχικόν Πνεύμα, Πατρί και τω
Υιώ δογματίζων, δι' Ούπερ θεοποιούμενοι, υιοί Θεού κατά
χάριν τελούμεθα, πνευματομάχων, ήσχυνας την παράνοιαν
φαιδρώς άδων

Αλληλούϊα

Τη δευτέρα Συνόδω αγλαῶς διαλάμπας, σοφίας τε και λόγου δυνάμει, τον ευαγή εύφρανας χορόν, και τω θείω Πνεύματι Θεόν εκήρυξας, υφ' Ου καταυγαζόμενοι Γρηγόριε σοι εκβοώμεν'

Χαίρε, ο άνθραξ του Παρακλήτου,

Χαίρε, το κέντρον του θείου φίλτρου'

Χαίρε, των αιρέσεων εύθηκτον θέριστον,

Χαίρε, των της πίστεως όρων τον έλυτρον

Χαίρε, ο μετά τον Ιωάννην θεολόγος ευκλεής,

Χαίρε, ο Θεού θεόσοφος δημήγορος θεοκλεής'

Χαίρε, ο ερευνήσας τα του Πνεύματος βάθη,

Χαίρε, ο θεωρήσας τα ουράνια κάλλη'

Χαίρε, σεπτής Συνόδου υπέρμαχε,

Χαίρε, κλεινών Πατέρων συνέριθε'

Χαίρε, δεινού Μακεδονίου πτώσις,

Χαίρε, σερρά των ευσεβούντων ρώσις,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Υψηλός ων τω βίω και λαμπρός και πυρίπνους τω λόγω, Θεολόγε υπάρχων, Απολλιναρίου τας δεινάς ερεσχελίας εις

τέλος ακύρωσας, λαμπρότησιν των λόγων σου, τους πάντας
προτρέπων κραυγάζειν

Αλληλουΐα

Φλέξας άπασαν πλάνην των αιρέσεων πάτερ, πυριπνόοις
των δογμάτων σου λόγοις, αναπεροίς, πιστών τας ψυχάς,
προς εφετόν το ακρότατον όσιε, τερπνότητι της γλώττης
σου, διο ένθους αναβοώ σοι΄

Χαίρε, των άνωθεν μυστοδότης,

Χαίρε, των κάτωθεν υπερόπτης΄

Χαίρε, πρυτανείον αύλων ελλάμψεων,

Χαίρε, χορηγείον νομίμων καθάρσεων΄

Χαίρε, μυητά και μέτοχε αιωνίων αγαθών,

Χαίρε, μιμητά και σύμφυτε ασωμάτων αξιών΄

Χαίρε, ότι θερμαίνεις προς την θείαν αγάπην,

Χαίρε, ότι εκτρέπεις την ματαιών απάτην΄

Χαίρε, Χριστού θεράπων εράσμιος,

Χαίρε, ημών ο μέγας διδάσκαλος΄

Χαίρε, πιστών ο σοφίζων τας φρένας,

Χαίρε, εκθρών ο σκορπίζων αγέλας,

Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Χάριτος ηδυτάτης το αμβρόσιον νέκταρ, και μέλι το εκ πέτρας και μάννα, οι λόγοι σου βρύουσιν αεί, και ευσεβών τας καρδίας ευφραίνουσιν' ως θεία μυροθήκη γαρ αρωματίζεις τους βοώντας

Αλληλουΐα

Ψάλλον παναρμονίως τον τρισύνθετον ύμνον, μετέστης προς σκηνάς ουρανίους, και αυτοπροσώπως καθοράς, α δι' εσόπτρου εθεώρεις πρότερον, ων και ημάς αξίωσον, Γρηγόριε τους σοι βοώντας'

Χαίρε, θεωρέ τρισηλίου λαμπρότητος,

Χαίρε, κοινωνέ πανολβίου τερπνότητος'

Χαίρε, θεάμων Φωτός παμφώτου,

Χαίρε, υμνήτωρ Θεού Τριφώτου'

Χαίρε, θεολόγε πάνσοφε θεολόγων οδηγέ,

Χαίρε, ιεράρχα μέγιστε ευσεβών μυσταγωγέ'

Χαίρε, θεολογίας ποταμέ πολυχεύμων,

Χαίρε, ορθοδοξίας αρωγέ θεοφράδμων'

Χαίρε, δι' ου σοφίας πλησθήσομαι,

Χαίρε, δι ου κακίας ρυσθήσομαι'

Χαίρε, του σου υμνωδού παρακλήτωρ,

Χαίρε, των σοι εκβοώντων συλλήπτωρ,
Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Στίχοι: Ἄγιε Ιεράρχα του Χριστού Γρηγόριε Θεολόγε
πρέσβευε υπέρ ημών.

Ὡ θεσπέσιε πάτερ, θεολόγων ακρότης, Γρηγόριε το
γρήγορον στόμα (τρεις).

Δέξαι οίον ευτελή, τον περιπέζιον ο σοφός ύμνον μου και
σόφισόν με δέομαι, ως αν τη Τριάδι κραυγάζω

Αλληλουϊα

ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ

Ἦχος πλ. δ'. «Τη Υπερμάχῳ»

Ὡς της σοφίας υποφήτην και εκφάντορα,
Και υψηλής θεολογίας στόμα εύσημον,
Χαρμοσύνως ανυμνούμεν σε Θεολόγε·
Ἄλλ' ως μύστης των αρρήτων αναβάσεων,
Τας ελλάμπεις μυσταγωγήσον του Πνεύματος,
Τους βοώντας σοι, Χαίροις Πάτερ Γρηγόριε

Δίστιχον

Γρηγόριε έλλαμψον φωτός ακτίνα
Γερασίμῳ, χαίρε σοι θερμῶς βοώντι.

